

Nationaal Expertisecentrum Woningbouw

Kennisprogramma Nationaal Expertisecentrum Woningbouw

Overzicht van kennisactiviteiten
voor gemeenten in 2026

Het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw is een activiteit van VNG en Platform31

[Expertisecentrumwoningbouw.nl](https://www.expertisecentrumwoningbouw.nl)

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Kennis helpen toepassen	4
Masterclasses gebiedsontwikkeling voor raadsleden	4
Leerkringen grondbeleid voor Oost- en Noord-Nederland	4
Locatiebezoek Industrieel bouwen	5
Regiobijeenkomsten Digitale Innovaties	5
Versnellingskansen beter benutten bestaande voorraad	5
Inspiratiesessies Parallel Plannen	6
2. Kennis verspreiden	7
Webinarreeks vergunningverlening met BIM	7
Webinarreeks instrumenten grondbeleid	7
Webinarreeks Publiek Private Samenwerking	8
Webinars Digital Twinning maakt beslissen makkelijker	8
Webinar Industrieel en Modulair Bouwen	8
Webinarreeks Parallel Plannen	9
Webinar Slim participeren in de woningbouw	9
3. Kennis verspreiden en helpen toepassen via netwerken	10

Inleiding

Het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw biedt gemeenteprofessionals praktijkkennis en ondersteuning om sneller toekomstbestendige woonruimte te realiseren. Overzichtelijk, praktijkgericht en op relevantie geselecteerd. In dit kennisprogramma vind je de activiteiten die het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw aanbiedt in de periode september tot en met december 2026.

Het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw is een activiteit van Platform31 en VNG. Onze adviseurs bundelen betrouwbare en actuele kennis en expertise over woningbouw op de website expertisecentrumwoningbouw.nl: vakinformatie, praktische instrumenten en inspiratie.

In bijeenkomsten en met geselecteerde opleidingen ondersteunen wij gemeenteprofessionals bij het toepassen van bestaande en nieuwe werkwijzen en het uitwisselen van ervaringen. Om sneller plannen in beweging te krijgen, procedures te verkorten en kennis beter te benutten.

De kennisactiviteiten in dit programma zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

- Kennis helpen toepassen – via workshops en leergangen.
- Kennis verspreiden – via webinars.
- Kennis verspreiden en helpen toepassen via netwerken – kenniscommunity's versterken.

Het aanbod is op relevantie en toepasbaarheid geselecteerd en afgestemd op behoeftes van gemeenteprofessionals op verschillende functieniveaus. Daarbij delen we zoveel mogelijk kennis die een collega-gemeente al in de praktijk heeft gebracht.

➔ Houd de agenda op de website in de gaten voor data van alle bijeenkomsten en meld je aan.

1. Kennis helpen toepassen

Om ervoor te zorgen dat gemeenten ook daadwerkelijk aan de slag kunnen met de ontwikkelde kennis, biedt het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw werksessies aan waarin we kennis nader toelichten en gemeenten op weg helpen bij het toepassen ervan.

Masterclasses gebiedsontwikkeling voor raadsleden

- ➔ **Eerste 3 van een reeks werksessies in 2026 en 2027**
- ➔ **In samenwerking met NEPROM**

Gemeenteraadsleden spelen een belangrijke rol bij gebiedsontwikkeling en de woningbouwopgave. De belangen zijn groot en divers, de processen complex en langdurig. Het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw en NEPROM organiseren voor raadsleden een masterclass waarin ze meer inzicht krijgen in hun rol en mogelijkheden binnen gebiedsontwikkeling.

In deze masterclass leren raadsleden de basisprincipes van gebiedsontwikkeling. Aan de orde komen onder meer:

- Hoe de processen binnen de gebiedsontwikkeling verlopen
- Welke belangen een rol spelen
- Hoe raadsleden invloed op het gebiedsontwikkelingsproces kunnen uitoefenen

Na afloop hebben de raadsleden praktische handvatten om hun kaderstellende en controlerende rol effectiever in te vullen.

Leerkringen grondbeleid voor Oost- en Noord-Nederland

- ➔ **Eerste van een reeks werkbijeenkomsten in 2026 en 2027¹**
- ➔ **In samenwerking met de Vereniging van Grondbedrijven**
- ➔ **Link: [Leerkring Oost Nederland Inschrijving sluit 15 september 2026](#)**
- ➔ **Link: [Leerkring Noord Nederland Inschrijving sluit 15 september 2026](#)**

Deze leerkringen van Platform31, de Vereniging van Grondbedrijven (VvG) en het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw zijn bedoeld voor gemeentelijke professionals in Noord- en Oost-Nederland die hun kennis over strategisch grondbeleid willen verdiepen en toepassen op eigen praktijkcasussen. Elke leerkring bestaat uit 4 bijeenkomsten, in de periode oktober 2026 tot februari 2027, waarin thema's als strategisch grondbeleid, grondverwerving, kostenverhaal, anterieure overeenkomsten en samenwerking met ontwikkelaars centraal staan. Deelnemers krijgen praktische kennis, wisselen ervaringen uit met andere gemeenten en experts en bouwen aan een regionaal netwerk.

¹ Deze twee kennisactiviteiten voert Platform31 in 2026 uit in samenwerking met het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw. Vanaf 2027 gebeurt dat uit naam van het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw.

Locatiebezoek Industrieel bouwen

- ➔ **Eerste van een reeks locatiebezoeken en lezingen**
- ➔ **Looptijd: 2026 - 2027**
- ➔ **Samenwerking met gemeenten en marktpartijen**

De inzet van industrieel bouwen neemt de laatste jaren sterk toe in Nederland als antwoord op de woningnood, het personeelstekort en milieueisen. Door woningen en bouwcomponenten fabrieksmatig en modulair te produceren, kan de bouwsector sneller, efficiënter en duurzamer leveren. Goed opdrachtgeverschap door en samenwerking tussen gemeenten zijn essentiële randvoorwaarden voor industrieel bouwen. Om gemeenten hiertoe aan te moedigen, worden voorbeeldprojecten getoond waaruit blijkt dat ook met industrieel bouwen gevarieerde woningbouw van hoge kwaliteit gerealiseerd kan worden.

We nodigen gemeenteambtenaren, wethouders en raadsleden uit voor een bezoek aan een bouwplaats of locatiebezoek van een modulair project.

Regiobijeenkomsten Digitale Innovaties

- ➔ **Eerste van een reeks van regionale bijeenkomsten**
- ➔ **Looptijd: 2026 en 2027**

In regionale kennissessies staan praktijkvoorbeelden van digitale innovaties centraal. Steeds is één gemeente gastvrouw of gastheer voor andere gemeenten uit het land. De gemeenten verzorgen de presentatie samen met de leveranciers van de techniek en de marktpartij van het bewuste project. We streven ernaar een programma samen te stellen waarin meerdere innovaties aan bod komen die werkend in de praktijk worden bekeken. Zo kunnen collega-gemeenten kennis en ervaring delen. Waar mogelijk vullen we de sessies aan met een excursie. Onderwerpen die op het programma staan, zijn: datagedreven gebiedsontwikkeling, Digital Twinning, modulaire bouw en AI. De regiobijeenkomsten starten eind 2026.

Versnellingskansen beter benutten bestaande voorraad

- ➔ **Eerste van een reeks locatiebezoeken**
- ➔ **Looptijd: 2026 - 2027**

De nieuwbouw van woningen is niet toereikend om het woningtekort op te lossen. Daarom is het nodig om ook naar het beter benutten van de bestaande gebouwen te kijken. Beter benutten kan gaan om bouwkundige maatregelen, zoals het splitsen van woningen, het optoppen van appartementengebouwen, de transformatie van kantoren en kerken tot woningen, of het delen van woningen. Op die manier ontstaan meer woningen en meer woonruimte. We organiseren in 2026 een locatiebezoek naar een inspirerend praktijkvoorbeeld. Kennis van de initiatiefnemers wordt gedeeld met deelnemers zodat zij handvatten krijgen om hier zelf direct mee aan de slag te gaan.

Inspiratiesessies Parallel Plannen

- ➔ **Workshops op maat, waarin Parallel Plannen wordt uitgelegd**
- ➔ **Looptijd: 2026-2027**

Parallel plannen is een werk- en denkwijze waarmee projecten aanzienlijk worden versneld. Het betekent dat diverse fases van het planproces - van start initiatief tot start bouw -gelijktijdig en samenhangend worden uitgevoerd. In een workshop van 2 uur gaan gemeentelijke collega's met elkaar in gesprek over hoe zij parallel plannen in de gemeente kunnen toepassen. Het programma omvat de basisprincipes van parallel plannen, een interview met een directeur/bestuurder uit de eigen organisatie en een interactieve sessie 'beren schieten'. Deelnemers kunnen in afstemming met de begeleiders zelf het moment voor de inspiratiesessie bepalen en wie worden uitgenodigd. Het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vergoeden voor de eerste 30 projecten de kosten voor deze inspiratiesessies.

2. Kennis verspreiden

Het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw organiseert webinars en bijeenkomsten waarin kennis en ervaringen worden gedeeld. Online sessies zijn achteraf terug te kijken of te beluisteren. Zo kunnen gemeenteprofessionals kennis vinden en gebruiken op het moment en op de manier die bij hen past.

Webinarreeks vergunningverlening met BIM

- ➔ Reeks van 3 webinars
- ➔ Najaar 2026
- ➔ In samenwerking met VNG en DigiGO

Gemeenten kampen bij vergunningverlening, toezicht en handhaving met capaciteitstekorten. Eén manier om deze tekorten op te lossen is om het vergunningverleningsproces verder te automatiseren. Dit kan door de BIM-bestanden (3D-model) van de architect automatisch te laten inlezen en beoordelen. Concreet: regels uit het omgevingsplan worden omgezet in machinetaal, waardoor ze automatisch gecontroleerd kunnen worden. Hiermee wordt een aantal stappen in het toetsingsproces bij gemeenten geautomatiseerd en aanzienlijk versneld. Zover is het nog niet. Steeds meer gemeenten sluiten zich aan bij een VNG-project waarin een werkwijze wordt ontwikkeld waarlangs uiteindelijk alle gemeenten in Nederland hun vergunningsproces (deels) automatiseren. Deelnemende gemeenten presenteren in een reeks webinars hun praktijkvoorbeelden en gaan daarbij in op de voor- en nadelen, valkuilen en oplossingen, en uiteraard op de resultaten.

Webinarreeks instrumenten grondbeleid

- ➔ Reeks webinars²
- ➔ Looptijd: 2026 - 2027
- ➔ In samenwerking met de Vereniging van Grondbedrijven
- ➔ [Aanmelden](#)

In deze webinarreeks laten Platform31, de Vereniging van Grondbedrijven (VvG) en het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw zien hoe gemeenten grondbeleidsinstrumenten kunnen inzetten om meer regie te krijgen op gebiedsontwikkeling, woningbouw en maatschappelijke voorzieningen. In 6 onlinebijeenkomsten komen onderwerpen aan bod zoals strategisch grondbeleid, samenwerking bij sociale woningbouw, grondverwerving, taxaties, kostenverhaal en anterieure overeenkomsten, steeds gekoppeld aan praktijkvoorbeelden en ervaringen van experts. De reeks is bedoeld voor professionals die betrokken zijn bij grondbeleid en gebiedsontwikkeling en biedt kennis, praktijkinzichten en handvatten voor de toepassing van grondbeleidsinstrumenten.

² Deze kennisactiviteit voert Platform31 in 2026 uit in samenwerking met het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw. Vanaf 2027 gebeurt dat volledig uit naam van het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw.

Webinarreeks Publiek Private Samenwerking

- **Eerste 2 van reeks van 4 webinars over PPS in de woningbouw**
- **2026 - voorjaar 2027**

Publiek Private Samenwerking (PPS) is weer in opkomst. Want Publiek Private Samenwerking tussen gemeenten en marktpartijen blijkt vaak noodzakelijk om complexe, omvangrijke of risicovolle gebiedsontwikkelingen aan te pakken. In de webinarreeks PPS delen experts uit de praktijk hun uitgebreide kennis over het onderwerp. Dit zijn bijvoorbeeld juristen die betrokken zijn bij het maken van de afspraken rondom PPS, gemeenteambtenaren en betrokken adviseurs. In de webinars komen ook deelnemers vanuit de marktpartijen en de gemeente uitgebreid aan het woord over een concrete casus. Het hele PPS-traject van begin tot eind komt aan bod, inclusief de hobbels en tegenslagen.

Webinars Digital Twinning maakt beslissen makkelijker

- **Twee webinars (mogelijk een derde)**
- **Najaar 2026**

Digital twins bieden gemeenten en hun partners een driedimensionale digitale weergave van de omgeving. Ze bieden zicht op factoren waarmee rekening moet worden gehouden (van regenval en de ligging van kabels en leidingen tot de nabijheid van zorgvoorzieningen en OV), ondersteunen besluitvormingsprocessen en de participatie van belanghebbenden omdat iedereen hetzelfde beeld heeft, verminderen fouten omdat vroegtijdig alles is meegewogen, en ze ondersteunen vergunningverlening en toezicht. Als ze passend toegepast worden, kunnen digital twins in alle gemeenten tot een aanzienlijke versnelling van de woningbouw leiden.

Hoe passen gemeenten digital twinning toe in de praktijk? In de webinars delen gemeenten hun ervaringen, opbrengsten, uitdagingen en lessen. Ook krijgen deelnemers inzicht in de randvoorwaarden en eerste stappen om zelf aan de slag te gaan. Doelgroep: Gemeentelijke beleidsmakers, projectleiders, programmamanagers, gebiedsontwikkelaars, informatiemanagers, dataspecialisten en andere professionals die betrokken zijn bij woningbouw en gebiedsontwikkeling.

Webinar Industrieel en Modulair Bouwen

- **Eerste van reeks Webinars**
- **Looptijd: 2026**

Het vergunningsproces en de daadwerkelijke woningbouw kunnen aanzienlijk versneld worden met industriële en modulaire woningbouw. Wanneer woningen voor een groot deel in de fabriek worden geproduceerd en op locatie in korte tijd in elkaar worden gezet, leidt dit bovendien tot lagere kosten en minder stikstofuitstoot. In de tweede helft van 2026 organiseren we de eerste van een serie webinars. Die gaan enerzijds over de (omgevings)kwaliteit van industrieel en conceptueel gebouwde woningen en de voordelen die deze bouwvorm biedt ten opzichte van traditionele woningbouw. Daarnaast gaan we in op wat geregeld moet worden door Rijk, gemeenten, regio's en hun partners om deze bouwvorm(en) op te kunnen schalen: de

organisatie en inrichting van bouwstromen, eerder en parallel samenwerken, digitaliseren en versnelling van het vergunningsproces via typegoedkeuring.

Webinarreeks Parallel Plannen

- ➔ **Twee webinars**
- ➔ **Looptijd: 2026-2027**

Parallel plannen is een werk- en denkwijze waarmee projecten aanzienlijk worden versneld. Het betekent dat diverse fases van het planproces - van start initiatief tot start bouw -gelijktijdig en samenhangend worden uitgevoerd. Door snel tot gedragen uitgangspunten en bijbehorende processen te komen bij de start van een project wordt veel tijd gewonnen. Dit vereist een andere manier van samenwerken, brede betrokkenheid van stakeholders en constante deling van beschikbare informatie. In de webinars maken gemeenteprofessionals kennis met de principes en de aanpak van parallel plannen en deelt een gemeente die volgens deze aanpak werkt haar ervaringen.

Webinar Slim participeren in de woningbouw

- ➔ **Eerste twee van een reeks webinars en werksessies**
- ➔ **Looptijd: 2026-2027**

Vroegtijdige participatie van belanghebbenden kan leiden tot beter passende woningbouw en tot het voorkomen van vertraging. Daarom werkt het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw in samenwerking met het Kennisknooppunt Participatie aan het beter ontsluiten van praktijkvoorbeelden van participatie in woningbouwprojecten. Ten eerste wordt binnen het Kennisknooppunt een databank met praktijkvoorbeelden ontwikkeld waarvoor het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw voorbeelden uit de woningbouwpraktijk aandraagt. Daarnaast organiseert het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw een reeks webinars over deze voorbeelden, in het bijzonder gelet op de toepassing in de praktijk, geleerde lessen en de vraag hoe ervaringen overdraagbaar zijn naar andere gemeenten en projecten.

3. Kennis verspreiden en helpen toepassen via netwerken

Gemeenten willen graag van elkaar leren. Dat doen ze op allerlei manieren: door deelname aan webinars en workshops, door elkaar op te zoeken, door kennis te delen via LinkedIn, enzovoorts. Ook is er een aantal community's en netwerken rondom de verschillende thema's in de woningbouwversnelling. Die hebben diverse doelen: van alleen informeren tot samen kennis of werkwijzen ontwikkelen. Het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw wil bestaande community's en netwerken versterken door het bieden en verspreiden van toepasbare kennis. Waar nodig kan het landschap worden aangevuld met nieuwe community's en netwerken.

VNG, Platform31, de Rijksoverheid, belangen- en brancheverenigingen, regionale tafels en uitvoeringsinstanties onderhouden vele netwerken. In samenwerking met de initiatiefnemers analyseert het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw in 2026 het landschap van community's en netwerken. Per community of netwerk wordt vervolgens bepaald hoe hiermee om te gaan: het bieden van sprekers, het helpen uitbreiden van het netwerk, het (gezamenlijk) faciliteren van bijeenkomsten, of zelfs het opzetten van een nieuwe kenniscommunity als dat nodig zou zijn. Uitgangspunt is dat het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw toevoegt en niet zomaar iets overneemt.

Wij nodigen bestaande netwerken en community's uit om samen te werken met het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw. De meerwaarde voor gemeenten is dan enerzijds een versterking van de netwerken waar ze al deel van uitmaken, en anderzijds kan het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw de kennis vanuit de netwerken helpen verspreiden buiten die netwerken.

Blijf op de hoogte

➔ Volg ons op [LinkedIn](#) en meld je via de website aan voor onze nieuwsbrief!

**Nationaal
Expertisecentrum
Woningbouw**

woningbouwinbeweging.nu

 volg ons op LinkedIn